

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 14 października 2019 r.

NK-KE.431.37.2019.DW

Pan
Piotr Fedorowicz
Starosta Świdnicki

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Na podstawie przepisu art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234 z późn. zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092, z późn. zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹ oraz imiennego upoważnienia nr 55 udzielonego przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 11 września 2019 r. (NK-KE.0030.55.2019.DW), kontroler z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu – inspektor wojewódzki – Damian Wawrzyniak – w dniu 25 września 2019 r. przeprowadził czynności kontrolne w Starostwie Powiatowym w Świdnicy², z siedzibą przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 7, 58-100 Świdnica.

Przedmiotem kontroli problemowej w trybie uproszczonym była ocena dostosowania przez Starostę Świdnickiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej – funkcjonującego na terenie powiatu świdnickiego – do wymogów ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw³.

Kontrola została przeprowadzona zgodnie z zatwierdzonym 12 czerwca 2019 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego *Planem kontroli na II półrocze 2019 r.* (sygn. NK-KE.430.4.2019.DD).

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2019 r. do dnia kontroli.

Kontrola została wpisana w książce kontroli pod nr 8/2019.

Funkcję Starosty Świdnickiego w całym okresie objętym kontrolą pełnił Pan Piotr Fedorowicz⁴. Kontrolowane zadanie realizowane jest przez Biuro ds. Europejskich i Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Wydział Administracyjny oraz Biuro Obsługi

¹ Dz. U. poz. 1467, zwana dalej „ustawą”.

² Zwany dalej „urzędem”.

³ Dz. U. poz. 1467, zwana dalej „ustawą zmieniającą”.

⁴<https://spswidnica.bip.czeto.eu/index.php?type=4&name=bt46&func=selectsite&value%5B0%5D=mnu6&value%5B1%5D=107>.

Klienta. Nadzór nad ww. komórkami organizacyjnymi odpowiednio sprawuje Dyrektor Biura, Dyrektor Wydziału oraz Kierownik Biura Obsługi Klienta.

Zgodnie z dyspozycją art. 52 ust. 1 i ust. 4 w zw. z art. 38 i art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej przekazuję niniejsze sprawozdanie z kontroli. Dostosowanie przez Starostę Świdnickiego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej – funkcjonującego na terenie powiatu świdnickiego – do wymogów ustawy zmieniającej oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Ocenę sporządzono w oparciu o następujące ustalenia w zakresie zagadnień objętych kontrolą.

I. Kwestie organizacyjne (konkurs oraz lista jednostek nieodpłatnego poradnictwa).

W toku kontroli stwierdzono, że konkurs ogłoszony przez kontrolowaną jednostkę w dniu 24 października 2018 r. zawierał błędnie sformułowany rodzaj i zakres zadania publicznego. Stosownie do postanowień art. 10 ust. 1 ustawy nowelizującej przedmiotowy konkurs powinien dotyczyć powierzenia prowadzenia punktu, w którym będzie udzielana nieodpłatna pomoc prawna *lub* świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

W toku czynności kontrolnych ustalono, iż w ogłoszeniu konkursowym zamieszczono informację wskazaną w art. 10 ust. 3 ustawy zmieniającej (asysta poradnicza), co należy ocenić pozytywnie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że treść ogłoszenia oraz jego miejsce publikacji są zgodne z art. 13 ust. 2 – ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵ oraz z art. 10 ust. 1 i ust. 6 oraz art. 11 ustawy zmieniającej. Jednakże odnosząc się do terminu składania ofert, zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o wolontariacie termin do składania ofert nie może być krótszy niż 21 dni od dnia ukazania się ostatniego ogłoszenia o konkursie. Z analizy opublikowanego na BIP-ie ogłoszenia konkursowego oraz z wyjaśnień kontrolowanego organu wynika, że ostatecznie zamieszczone ogłoszenie zostało dodane na BIP-ie kontrolowanej jednostki w dniu 25 października 2018 r. W treści ogłoszenia konkursowego wskazano, iż termin na złożenie oferty upływa w dniu 14 listopada 2018 r. o godz. 14:00. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że od ostatniej publikacji ogłoszenia konkursowego upłynęło nie 21 dni, a 20. Powyższe świadczy o naruszeniu przepisu art. 13 ust. 1 ustawy o wolontariacie.
[dowód: akta kontroli str.: 41-48]

W toku kontroli ustalono, że w treści ogłoszenia konkursowego Starosta wskazał prawidłową wysokość oraz podział środków finansowych przeznaczonych na realizację przedmiotowego zadania, co należy ocenić pozytywnie.
[dowód: akta kontroli str.: 36-38, 41-48]

W pkt 2 wyjaśnień o sygn. WA.1710.3.2019.4 z dnia 30 września 2019 r.⁶ kontrolowany organ na pytanie kontrolera, czy powiat sporządził i na bieżąco aktualizuje i udostępniana listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, wskazał że:

⁵ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.) zwana dalej ustawą o wolontariacie.

⁶ Zwane dalej „wyjaśnieniami”.

„Powiat Świdnicki prowadzi i na bieżąco aktualizuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa (ostatnia zmiana na liście wrzesień 2019 r.). Pismem z dnia 11 lutego 2019 r. tut. Starostwo wystąpiło do poszczególnych gmin Powiatu Świdnickiego z prośbą o zamieszczenie listy na stronach internetowych gmin i informowanie o wszelkich zmianach, które wystąpią na tej liście. (...). Lista została opublikowana na stronie internetowej Powiatu Świdnickiego, BIP Starostwa Powiatowego oraz na stronach internetowych gmin zgodnie z art. 8a ust. 4 pkt. 1 i 2 ustawy. Ponadto, lista została udostępniona w sposób zwyczajowo przyjęty w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz do wglądu w Biurze Obsługi Klienta Starostwa (art. 84 ust. 4 pkt. 3). Zgodnie z art. 8a ust. 4 pkt 2 ustawy, lista została udostępniona w dniu 25 lipca 2019 r. na lokalnym portalu informacyjnym: <https://doba.pl/dsw/artukul/nieodplatna-pomoc-prawna/26373/0/>.”
[dowód: akta kontroli str.: 36-40, 83-90]

II. Rozpowszechnianie informacji wśród mieszkańców powiatu.

W wyniku kontroli stwierdzono, że w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa zostały udostępnione informacje na temat punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego. Wskazano m.in. numer telefonu oraz godziny, w których czynne są punkty.

Na pozytywną ocenę zasługuje to, że kontrolowana jednostka rozpowszechnia wśród mieszkańców wiedzę na temat systemu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnych porad obywatelskich m.in. poprzez udostępnianie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej urzędu, na tablicy ogłoszeń Starostwa, w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, na stronach internetowych gmin, w lokalnych środkach masowego przekazu, na ulotkach udostępnianych przez Powiat Świdnicki oraz na portalu społecznościowym Facebook.

[dowód: akta kontroli str.: 36-40, 83-90]

W toku czynności kontrolnych organ kontrolujący zwrócił się do Starosty Świdnickiego z pytaniem, w jaki sposób powiat dostosował formę oraz miejsca położenia punktów do mieszkańców o różnych potrzebach oraz czy lokale usytuowane są z zapewnieniem dogodnego dostępu, w tym w zakresie połączeń komunikacyjnych na terenie powiatu. W pkt 4 wyjaśnień stwierdzono, iż:

„Wszystkie punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego utworzone na terenie Powiatu Świdnickiego zostały dostosowane do mieszkańców o różnych potrzebach, a lokale usytuowane są z zapewnieniem dogodnego dostępu, w tym w zakresie również połączeń komunikacyjnych.”

Powyższe ustalenia dot. lokalizacji punktów zostały potwierdzone podczas oględzin punktów, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie w powiecie świdnickim. Ponadto odnośnie godzin przyjęć osób uprawnionych, należy stwierdzić, że harmonogram wszystkich punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej na terenie powiatu świdnickiego przewidywał zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy wymiar 5-ciu dni w tygodniu podczas dyżuru trwającego co najmniej 4 godziny dziennie, co należy ocenić pozytywnie.

[dowód: akta kontroli str.: 36-40]

III. Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi i samorządami zawodowymi.

Pozytywnie należy ocenić zawarcie w umowie z organizacją pozarządową wyłonioną w otwartym konkursie:

- wykonywanie zadań z zakresu edukacji prawnej,
- uprawnienie do kontrolowania wykonywania powierzonego zadania, w tym do żądania wyjaśnień, udostępniania informacji i nośników danych oraz prowadzenia czynności kontrolnych zarówno w siedzibie zleceniobiorcy jak i w miejscu wykonywania zadania,
- uprawnienie do rozwiązania umowy w przypadku stwierdzenia braku zastosowania się zleceniobiorcy do wniosków i zaleceń pokontrolnych.

[dowód: akta kontroli str.: 49-82]

W wyniku kontroli stwierdzono, że Starosta Świdnicki monitoruje wykonywanie zadania publicznego przez organizację pozarządową, bowiem od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia kontroli przeprowadził 7 kontroli⁷ realizacji powyższych zadań zgodnie z art. 17 ustawy o wolontariacie.

[dowód: akta kontroli str.: 36-38, 91-97]

IV. Analiza oraz wykorzystanie przez powiat informacji zawartych w kartach pomocy.

W odpowiedzi na wezwanie do udzielenia wyjaśnień, kontrolowany organ w pkt 13 wskazał, że:

„Pracownik Starostwa co najmniej raz w miesiącu odbiera z urn znajdujących się w punktach Karty pomocy część B. Przekazuje je do merytorycznego wydziału początkiem kolejnego miesiąca celem analizy i badania pod kątem usprawnień. Do analizy uwzględnia się wyłącznie karty wydane w punkcie tj. oznakowane pieczęcią Starostwo Powiatowe w Świdnicy Wydział Administracyjny. W kartach z podanym nr telefonu brak było zaznaczonych negatywnych opinii związku z tym nie przeprowadzono dodatkowych wywiadów telefonicznych. Zgodnie z § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia – Starosta co najmniej raz w miesiącu przekazuje dziekanom okręgowej rady adwokackiej lub okręgowej izby radców prawnych i właściwej organizacji pozarządowej zawarte w części B karty opinie osób uprawnionych, które mogą mieć wpływ na sposób wykonania, realizacji przez właściwą okręgową radę adwokacką, okręgową izbę radców prawnych lub właściwą organizację pozarządową obsługi.”

[dowód: akta kontroli str.: 36-38]

V. Punkty, w których udzielana jest nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone jest nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

Wyniku kontroli stwierdzono, iż uruchomienie wszystkich punktów na terenie powiatu świdnickiego nastąpiło z początkiem 2019 r. Na pozytywną ocenę zasługuje to, że w ramach współpracy z podmiotem wykonującym kontrolowane zadania ustalono, iż w przypadku zgłoszenia się osoby bez wcześniejszego zapisania się zostanie ona przez niego przyjęta. Osoba

⁷ Zgodnie z pkt 7 wyjaśnień.

udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego mając na uwadze powyższe rejestruje osobę telefonicznie lub w systemie elektronicznym.

W pkt 10 wyjaśnień kontrolowany organ zadeklarował, że realizując powyższe zadania z zakresu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego zawarł porozumienia o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z jednostkami położonymi na terenie Powiatu Świdnickiego takimi jak: Gmina Dobromierz, Świebodzice, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Świdnica, Strzegom oraz miastem Świdnica. Ponadto stwierdzić należy, że kontrolowany organ nie pozyskał żadnego lokalu, w którym świadczona jest usługa na podstawie stosunku najmu lub użyczenia.

[dowód: akta kontroli str.: 36-38]

W toku kontroli stwierdzono, że w ramach dyżuru w poszczególnych punktach, kontrolowany organ weryfikuje punktualność oraz monitoruje kto świadczy usługi w danym punkcie poprzez wizytacje punktu i kontakt telefoniczny. Ponadto nie odnotowano nieprawidłowości przy pełnieniu dyżuru oraz nie korzystano z możliwości wydłużenia dyżuru, ponieważ nie odnotowano wydłużania się czasu oczekiwania na wizytę przez osoby uprawnione.

[dowód: akta kontroli str.: 36-38, 91-97]

VI. Spełnianie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r⁸. przez lokale w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

W toku kontroli przeprowadzono oględziny 5 punktów, w których świadczona jest nieodpłatna pomoc prawna lub nieodpłatne poradnictwo obywatelskie na terenie powiatu świdnickiego, tj. lokale znajdujące się w:

- 1) Urzędzie Gminy w Świdnicy, ul. Głowackiego 4, Świdnica (punkt prowadzony przez Stowarzyszenie Niezależne Forum Doradczo-Szkoleniowe),
- 2) Urzędzie Miejskim w Świdnicy, ul. Długa 33, Świdnica (punkt prowadzony przez radców prawnych oraz adwokatów),
- 3) Urzędzie Gminy Marcinowice, ul. Tuwima 2, Marcinowice (punkt prowadzony przez Fundację w Służbie Wsi),
- 4) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, ul. 1-maja 7, Jaworzyna Śląska (punkt prowadzony przez radców prawnych),
- 5) Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu, pl. Wolności 19, Dobromierz (punkt prowadzony przez Stowarzyszenie Niezależne Forum Doradczo-Szkoleniowe).

W toku kontroli stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych lokalach wyodrębniono pomieszczenie do świadczenia ww. usług (§ 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia), w których został zapewniony dostęp do (§ 5 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia):

- instalacji energetycznej, telekomunikacyjnej oraz dostęp do internetu,
- komputera z dostępem do:
 - oprogramowania do edycji tekstów,
 - oprogramowania umożliwiającego przesyłanie i odbieranie danych,

⁸ Dz. U. poz. 2492, zwane dalej „rozporządzeniem”.

- oprogramowania umożliwiającego porozumienia się na odległość środkami komunikacji elektronicznej,
 - systemu informacji prawnej z bazą aktów prawnych, w tym aktów prawa powszechnie obowiązującego, orzecznictwa i materiałów pomocniczych,
 - bazy aktów prawa miejscowego z terenu danego powiatu i gmin wchodzących w jego skład, oraz powiatów ościennych,
- drukarki,
 - materiałów biurowych,
 - urządzenia pozwalającego na przenoszenie dokumentacji do postaci elektronicznej.

Ponadto ww. pomieszczenia zapewniały odpowiedni poziom dyskrecji (§ 5 ust. 5 rozporządzenia) oraz były prawidłowo oznakowane (§ 5 ust. 3 rozporządzenia). Wszystkie skontrolowane lokale były dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. We wszystkich wskazanych lokalach znajdowały się wyodrębnione miejsca dla osób oczekujących na udzielenie porady (§ 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia), które spełniały wymogi określone w § 5 ust. 4 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia. Na pozytywną ocenę zasługuje również udostępnienie we wszystkich lokalach zamkniętej, oznakowanej i nieprzezroczystej urny.

[dowód: akta kontroli str.: 13-32]

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu dalszego usprawnienia realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. W ogłaszanych konkursach określać rodzaj i zakres zadania zgodnie z obowiązującymi przepisami .
2. Przestrzegać zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o wolontariacie minimalnego terminu na złożenie ofert konkursowych.

Proszę o poinformowanie o sposobie wykonania powyższych zaleceń, lub o przyczynach ich niewykonania, w terminie do 21 października 2019 r. (art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko. Stanowisko to nie wstrzymuje realizacji ustaleń kontroli.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak